

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน แบบผสม (Mixed Method) โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. เชิงปริมาณ

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน จำนวน ๒,๔๕๑ คน^๑

๒. กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี (Krejcie)

^๑ สำนักงานเทศบาลตำบลก้อ , สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลก้อ สถิติประชากรตำบลก้อ, ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๗.

และ มอร์แกน (Morgan)^๒ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๓๕ คน และหากกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน โดยการหารตามสัดส่วน คือ

$$\frac{N1 \times n}{N2}$$

N1 = จำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้านทั้งหมด

N2 = จำนวนประชากรทั้งหมด

n = กลุ่มตัวอย่างของ เครซี่ (Krejcie) และ มอร์แกน (Morgan)

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ ๑ แทนค่าด้วยสูตร

จะได้

$$\frac{729 \times 335}{2,451} = 99.6$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างหมู่ที่ ๑ เท่ากับ ๑๐๐ คน ดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรจากกลุ่มตัวอย่าง ๔ หมู่บ้าน

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
๑. บ้านก้อทุ่ง	๗๒๙	๑๐๐
๒. บ้านก้อหนอง	๔๑๘	๕๗
๓. บ้านก้อจอก	๕๗๐	๗๘
๔. บ้านก้อท่า	๗๓๔	๑๐๐
รวม	๒,๔๕๑	๓๓๕

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับ ประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ๙ รูป/ คน ประกอบด้วย

๑. พระอธิการทอง	จนทวิโส	เจ้าอาวาสวัดพระยืน บ้านก้อท่า
๒. พระอธิการมัน	สิริปัญญา	เจ้าอาวาสวัดก้อทุ่ง
๓. นายमुख	ไวสุ	กำนันตำบลก้อ

^๒ Kenya Projects Organization. , “ตารางของเครจซี่และมอร์แกน” , [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.kenpro.org [๑ ก.ย. ๒๕๕๘].

๔. นายชุมพล	วงศ์แหวน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑
๕. นายเสาร์คำ	แสนปิง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒
๖. นายบุญช่วย	โกรินทร์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔
๗. นายสุนทร	มหานิล	ประธานสภาเทศบาลตำบลก้อ
๘. นางบุญเยี่ยม	ภูชำนาญ	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลก้อ เขต ๒
๙. นายสงวน	คำนา	ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลก้อ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้าง และการตรวจสอบเครื่องมือดังนี้

๓.๓.๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

๑. ศึกษาหลักการ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอสี จังหวัดลำพูน จากเอกสาร และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยการขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
๔. สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม
๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข
๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Reliability)
๗. ปรับปรุงแก้ไข (Tryout) ใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน ๓๐ ชุด มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่าง

๓.๓.๒. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอสี จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนตำบลก้อ อำเภอสี จังหวัดลำพูน และเปรียบเทียบความคิดเห็นประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน รวมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน เพื่อใช้เก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ทั้ง ๖ ด้านๆ ละ ๕ ข้อ รวม ๓๐ ข้อ ดังนี้

๑. ด้านหลักนิติธรรม
๒. ด้านหลักคุณธรรม
๓. ด้านหลักความโปร่งใส
๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม
๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ
๖. ด้านหลักความคุ้มค่า

โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้ศึกษากำหนดเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ซึ่งมีลักษณะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ๕ หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับมาก
- ๓ หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- ๒ หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับน้อย
- ๑ หมายความว่า มีความคิดเห็นระดับในน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๓.๓.๓. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย เพื่อขอความเห็นชอบ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑. พระครูภาวนาโสภิต วิ.ดร. อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ดร.บุศบา โพธิสุข อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ดร.วิชัยพล ผลมาก อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. ดร.เสน่ห์ ใจสิทธิ์ อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. นายประเด่น แบนปิง หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าของดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index ; IOC) โดยได้ค่า IOC หมายความว่า แบบสอบถามมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ เช่น ๐.๖ - ๑

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ทำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขไปแล้ว ทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน ๓๐ คนที่เขตเทศบาล ตำบลแม่ลาน จังหวัดลำพูน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๓ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๐๒

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็น แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่สร้างไว้

^๓ สีน พันธุ์พินิจ , เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ , (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬนพพิลชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๒. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ให้คณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

๓. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) นำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อ
นำไปสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑) แนวทางการนำด้านหลักนิติธรรม มาใช้กับการบริหารงานตามหลักธรรมา
ภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๒) แนวทางการนำด้านหลักคุณธรรม มาใช้กับการบริหารงานตามหลักธรรมา
ภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๓) แนวทางการนำด้านหลักความโปร่งใส มาใช้กับการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๔) แนวทางการนำด้านหลักการมีส่วนร่วม มาใช้กับการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๕) แนวทางการนำด้านหลักความรับผิดชอบ มาใช้กับการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๖) แนวทางการนำด้านหลักความคุ้มค่า มาใช้กับการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน
ดังนี้

๑. การรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย
และ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล
ตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

๒. ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำ
แบบสอบถามจำนวน ๓๓๕ ฉบับ โดยแจกแบบสอบถามในเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้
จังหวัดลำพูน ทั้งหมด ๔ หมู่บ้านได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านก้อทุ่ง, หมู่ที่ ๒ บ้านก้อหนอง, หมู่ที่ ๓
บ้านก้อจอก และหมู่ที่ ๔ บ้านก้อท่า

๓. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายคือ
ประชากรในเขตเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน จำนวน ๓๓๕ คน ซึ่งในการแจก
แบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจก และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

๔. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

ข. เชิงคุณภาพ

ในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับ ประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ๙ รูป/ คน ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ทำการจดบันทึก และการบันทึกเทป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายของกลุ่มตัวอย่างข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ วิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๔. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูนโดยจำแนกปัจจัยบุคคล สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F - Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยด้วยวิธีแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่

๕. แปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้^๔

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ - ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ - ๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ - ๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ - ๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

๖. ข้อความคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดใช้ในแบบสอบถามปลายเปิดจากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

ข. เชิงคุณภาพ

๑. การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาอ้างอิงคำพูดบุคคล

^๔ สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๔๐.